

A front átszerelésének sztahanovista módszere

Schaller András sztahanovista vágja a Szakma Kiváló dolgozóját nemcsak munkatársai, de műszaki vezetői is tisztelik és becsülik. Munkatársai azért, mert gyakran kapnak tőle hasznos tanácsokat, s adott esetben szívesen siet segítségükre. Műszaki vezetőink pedig azért, mert ő a legönállóbb, a legtöbb ésszerűséggel rendelkező vágó, mindent annyira a kedvéért szerint tesz, mintha frontmester, vagy éppen az aknász eszével gondolkodna.

Lássuk tehát Schaller elvtársat munkaközben, kísérjük figyelemmel, hogyan kezdi és fejezi be a munkát.

A frontmester valahol a felsőszárnyon éppen a föltér telepítését végzi, amikor Schaller elvtárs munkahelyére érkezik. Nem pár hosszú perccel keresztül az átadásra, a műszak kezdetét megelőző eligazításra, hanem körültekintően, s legjobb belátása szerint megkezdte a munkát. A föltér még nincsenek tisztára pucolva, de a kaparó mintegy három máglya-szélességére van, messzire kell lapátolni a szenet. Ez magától érthetően hátráltatja a munkát. Az sem kerül el figyelmét, hogy a föte nagyon megereszkedett, s ha nem biztosítja, rövidesen rúgja a motort.

— **Szerelni kell** — Allapítja meg, s máris pucolja az előző harmad által gazdátlanul hagyott föltér — mindenek előtt — a motor új helyét. Aztán föte és márfákat hoz. Először a motor,

majd a csapáskihordó fölötti részt biztosítja. Az új fötefa egyik végét mindkét esetben egy másikra helyezi, s csak egy-egy támfát használ alátámasztásra. Ez a biztosítási módszer azontúl, hogy könnyebbé és gyorsabbá teszi a szerelést, két lámpa s mintegy 15—20 pernyi idő megtakarítását eredményezi. A következő percekben kiemel néhány támfát, leginkább olyan helyről, ahol kellő van egymás mellett, s valamennyit új helyre ácsolja be. Aztán tovább kutatja a legesszerűbb lehetőségeket. Tekintete végigsiklik a támfákon, majd a fötefákat vizsgálja. Egyiknek a közepén törés látható, s ez éppen azon a helyen húzódik keresztül, ahová a motor kerül majd. Itt néhány pillanatig időzik, aztán kis lépés távolabb új fával biztosítja.

A szénfal magassága mindössze 180 cm lehet, legalább negyven centivel mélyíteni kell. Az úgynevezett fenekelését azonban a front alsó szárnyának kell kezdeni, hogy a közben feltörő víz lejtőt nyerjen a lefolyáshoz. Mivel, hogy ő az első föltérben dolgozik, most több mint félórát várnia kellene, de nem vár. Kis árkot ás, mely keresztül szeli a motor helyét. Ez lesz a gyűjtőcsatorna, ebbe vezet a szénfaltól is a vizet, hogy a kaparó előtt tovább folyhasson. Aztán mintha csak máglyát építene, négy vas-tagabb fát helyez egymásra: előkészíti a motor alapját. Majd egyik fötefára racsival ellátott láncot szerel, s azt a föltérrel alsó részéhez erősíti. Megkezdődik az

áthúzás. A motortal egybeépített föltérrel nehezen mozdul ki helyéről. Schaller elvtárs azonban azt tartja, hogy többet észrel, mint erővel megkéri tehát támfait, hogy a túlsó oldalon vasrudakkal segítsenek csusztatni, a motor elé pedig szint helyeznek, amin mintegy 5 perc alatt ácsúszik az új helyére. Most kerül sor a feckezésre. Kétféle gómbiát tesz a motor alá helyezett sínvasra, melyet mindkét végén rövidebb fával ékel az alap és a föte közé, hogy a motor a kaparólánc meghúzásakor ne tudjon elmozdulni.

Utolsó művelete a szerelésnek, a máglya átépítés. Gyors mozulatokkal szedi ki az alapot képező széndombokat, a motor mögötti máglya alól, fejszéjével óvatosan megütögeti az alsó fákat, és azokat veszik ki. Ugyanis a máglya így megereszkedik egy-két közbeeső fa kiemelése után összeesik. Schaller elvtárs a régi máglya alól kiszedett szénből új alapot rak, s ahogy egymásután emeli ki a fadarabokat, úgy építi máris az új máglyát. Alig telik el egy negyedóra, máris készen áll az első, s mire a többiek megépítik egy-egy máglyát, ő a harmadikat is befejezi.

A Szakma Kiváló dolgozója sztahanovista módon szerelte át a frontot. Erdemes átvenni módszerét, munkabeosztását, mert ezzel a front átszerelésének munkaideje rövidül meg.

Fodor József

Miért nincs millszekundumos robbantás Herenden és Hidason?

A „Veszprém megyei Népújság” január 11-i számában Szép Endre elvtárs, a Várpalotai Szénbányászati Tröszt főmérnöke a következőket írja a millszekundumos robbantásról: „Ennek a módszernek minden olyan munkahelyen jelentősége van, ahol rendszeres robbantást kell alkalmazni. Így pl. a Herendi-üzem fűszerkezelő légtisztító-jelében jól alkalmazható volna, csak azt kell szakítani a kísérletek lefolytatására és a dolgozók előtt be kell bizonyítani a módszer életrevalóságát és jogát.” Ugyanez a cikk megemlíti arról, hogy a millszekundumos robbantást fejtesben is alkalmazni kell, valamint Szép elvtárs arról is ír, hogy ezen a téren a Várpalotai Szénbányászati Tröszt vezetelménél erős lemaradás tapasztalható.

Miért tapasztalható ez az erős lemaradás, ha Szép elvtárs, a tröszt főmérnöke, tisztában van a millszekundumos robbantás jelentőségével? Igen könnyű a felelet. A szó és a tett között nagy különbség van, a kényelmesség, a régihez való ragaszkodás az, ami hátráltatja a millszekundumos robbantás bevezetését.

Kasza Zoltán elvtárs, a Műszaki Fejlesztési Osztály vezetője elmondja, hogy a tröszt nem tervezte be egész évben sehol sem millszekundumos robbantást, mert a minisztérium sem küldött erre névű iránylevelet. Igaz, hogy a minisztérium hibás ebben a dologban, de a millszekundumos robbantást, mint termelékenységet emelő tényezőt, saját kezdeményezéssel is be lehet és be kell vezetni, s ebben nincs szükség a minisztérium utasítására.

Mit mond Viszovcki elvtárs, Herendi-bánya főmérnöke?

Viszovcki elvtárs szerint jó lenne a millszekundumos robbantás a Herendi-bánya kemény szénében. Azonban megfelelő szakembert kér, aki a lömestereket betanítja a millszekundumos eljárás lefolytatására és a bányászok előtt több szén-repesszéssel bizonyítja be a millszekundumos előnyeit, a régi robbantási módszert felett.

Mi a helyzet jelenleg a szakember képzésben? Ferenc-bányán dolgozik Staud Flórián főaknász, aki rászoktató volt részt a millszekundumos robbantási tanfolyamon.

Képzett robbantó szakember. Volna tehát mód, akár Herenden, akár Hidason bevezetni a millszekundumos robbantást, előbbre vinni az új technika fejlődését, emelni a termelékenységet.

Mégis mi az oka, hogy a kedvező előfeltételek ellenére sem terjed el a millszekundumos robbantás? Igen egyszerű a válasz. A tröszt műszaki vezetőinek közömbössége miatt. Van egy általános felfogás, mely szerint Várpalotán nincs szükség a millszekundumos robbantásra. Ez így is van, ahol deszkával kell elzárni a szénfalat, hogy le ne omoljon, ott nem kell millszekundumos robbantás. De annál inkább szükség van rá Herenden és Hidason, ahol kemény szerkezetű szén van. S a tröszt műszaki vezetői a napi tervek végrehajtása fölötti gondok miatt nem foglalkoznak a millszekundumos robbantással, nem is törődnek vele,

Ferenc-bánya kivételével javult a minőségi termelés bányáinkban

Hosszú idő óta először jelenthetjük, hogy a belső bányák meddőtermelése alacsonyabb a megengedettnél. Az egy százalék megtúrt meddőt helyett 0,90 százalékot értek el a bányák. Ez a jó eredmény Ernő- és Cser-bánya gondos minőségi munkájának köszönhető.

Ferenc-bányán még mindig hiba van. Csaknem kétszer annyi meddőt adnak ki, mint amennyit meg van engedve. Javítani kell ezen, hiszen ha tartaná a tervét Ferenc-bánya a minőség terén, akkor a tröszt még jobb minőségű szenet termelne.

Még mindig nem megy a beszálló-aknai F4-es gép

Bármilyen hihetetlenül hangzik, a Beszálló-aknai F4-es gép még mindig nem kapcsolódott be a termelésbe. Illetve igen. Dolgozott néhány órát, aztán hidraulikus akadályok miatt kénytelen volt leállni. Amikor elhárították ezt a bajt, a marófej ment tönkre. Újabb állásidő következett, újabb javításokat végeztek, és amikor végre ismét termelni kezdett a gép, szinte már kö-

vetkezett. A motortal egybeépített föltérrel nehezen mozdul ki helyéről. Schaller elvtárs azonban azt tartja, hogy többet észrel, mint erővel megkéri tehát támfait, hogy a túlsó oldalon vasrudakkal segítsenek csusztatni, a motor elé pedig szint helyeznek, amin mintegy 5 perc alatt ácsúszik az új helyére. Most kerül sor a feckezésre. Kétféle gómbiát tesz a motor alá helyezett sínvasra, melyet mindkét végén rövidebb fával ékel az alap és a föte közé, hogy a motor a kaparólánc meghúzásakor ne tudjon elmozdulni.

Kevesebb panasz lenne a fogyasztók részéről. A lömesterek, aknászok feladata, hogy munkahelyekre érve, beszéljenek a vágókkal és csillésekkel, újra és újra magyarázzák meg a minőségi termelés fontosságát, nevelő munkával érjék el, hogy Ferenc-bányán is jó minőségű szenet termeljenek.

Javasoljuk a tröszt igazgatósága felé, hogy a Beszálló-aknai állítsanak fel mérlegelő helyiséget, mert az ottani vizsgálat, mérlegelés hiánya miatt nem valószínűsíthető meg.

vetkeztesen, újabb akadály jelentkezett. Elromlott a hidraulika, folytatni kezdte az olajat. Természetesen ismét javítani kellett. Mindezek miatt a Beszálló-aknán még ma sem termel az F4-es gép. Felelőtlenség, a gép szerelői és az üzemvezető részéről, hogy nem használják azt a lehetőséget, ami jelentős segítséget nyújtana a termelés emeléséhez.

Adott szavát valóra váltja

Hogy haladsz Péter? Intézetem a kérdést Csengető Péterhez, a Ferenc-bánya fiatal vágójához. — Megyünk Testvér. — Megyünk. — Volt a rövid válasz. Aztán már sietett is a kas felé. Ha nem is egészen így, de ezt mondták róla a versenyirodában is. Rövid számolás után közölték, hogy az új esztendőben eddig 107,4 százalékos átlageredményt ért el. Állja a sarat — illetve

vágja a szenet a fiatal vágó, még pedig nem is rosszul. — Mert nincs ezen semmi csodálni való. Hiszen megígérte, hogy igyekezn fog, és most csak adott szavát váltja valóra. Igyekszik tovább azon az úton, ami feléle vezet. Ő maga mondta, úgy bányászosan, megyünk testvér, megyünk. Mi pedig azt kívánjuk, Csengető elvtársnak, hogy haladjon is egyre tovább.

Ujult erővel lángol fel a DISZ verseny

Az 1955-ös év utolsó hónapjában ígértükhez híven szép eredményeket ért el a DISZ-fiatalok. Ezeket az eredményeket a második öt éves terv első évében tovább akarják növelni. Január első napjaiban olyan felajánlások születtek, az első negyedév sikeres végrehajtására, amelyek a bányász fiatalok tudatáról és munkalendületéről tanúskodnak.

A Ferenc-mezőn 106 szénen dolgozó fiatal tett vállalást, amit ha teljesítenek, az első negyedévben 6995,52 tonna szenet termelnek terükön felül és ezzel döntő mértékben erősítik a tröszt tervteljesítését. Már az első dekád során olyan eredmények születtek, amelyek ígéretet jelentenek a következő hetekre is. A sztahanovista Toldi László DISZ vágó átlagosan 230 százalékos teljesítést ért el, Szántó Mihály 192 százalékos eredménnyel mutat példát a többieknek. De a Ferenc-mező fiataljai között a szállító csillések sem akarnak lemaradni, azért 17 brigád, 130 fővel bekapcsolódott a szállító csillések országos versenyébe. Már az eddigi eredmények is azt bizonyítják, hogy a fiatalok lelkes ígéreit megvalósítva, a gyakorlatban terven felüli tornákat jelentenek majd.

Igaz, hogy az Ernő-mezőn kevesebb fiatal dolgozik, de a lelkesedés itt sem kisebb. Bizonyítja ezt

annak a 24 szénfalon dolgozó fiatalnak a vállalása, akik az első negyedév végére 1004,04 tonna terven felüli tonna szén termelésére tettek ígéretet.

Adóssággal és megnövekedett feladatokkal kezdte a Beszálló-akna az 1956-os évet. — Majd megmutatjuk — fogadták magukban a bányászok —, hogy teljesítjük a tervet. — És ez az ígéret teljesült azokban a vállalásokban, amelyek a második öt éves terv első negyedévben tettek. Nem kevesebb, mint 84 szénen dolgozó fiatal vágó tett vállalást, ami összegezve, az első negyedév végéig 4 972,52 tonna terven felüli szenet jelent. — Es mit mutatnak az első dekád eredményei? — A fiatalok tartják adott szavukat, mert a hosszú hónapok óta tervét nem teljesítő Beszálló-akna az új esztendőben elérte, sőt túlteljesítette tervét.

Azok a vállalások, a 12 672,68 tonna szén, és azok az eredmények, amelyeket felsoroltunk, azt bizonyítják, hogy a fiatalokban van lendület és van versenyszellem. A Nagyüzemi DISZ Bizottság és minden DISZ alapszervezet elsőrendű feladata, hogy a továbbiak során a hasznos módszerek alkalmazásával segítse elő a verseny kibontakozását, hogy az ígéretek valóra válva, minél több terven felüli tonna szenet jelentsenek.

Javasolom a termelés megjavítására

A Ferenc-bánya tervteljesítésében súlyos lemaradás tapasztalható. Az üzemvezetés s mi, a műszaki vezetők kutadjuk az okát, miből adódik ez. Szerintem a tervezérlenség okozza a legnagyobb kieséseket. Súlyos hiányosság, hogy a 48-as és a 70-es frontok között nincs beütemezve a szerelés és a szénelés ideje. Gyakran egybeesik két szárny szerelése. S ilyenkor nem tudunk megfelelő mennyiségű szenet adni, szerelés után pedig, amikor mind a kettő szénel, az ereszke nem bírja lebonyolítani a szállítást.

A 70-es fronton van olyan mű-

szak is, amelyik nem a felső szárnyon kezdi a telepítést, — holott erre valamennyiüket üzemvezetési rendelet kötelez —, hanem az alsón. Ezért alulról gyakran előbb kifogy a szén, s ebből adódnak a hosszú időt igénylő rövidítések. Szükségesnek tartom, hogy — mint régen — a föltős most is a fronthoz tartozzon. Jelenleg is urasági dolgozó és így a frontmesterek nem rendelkeznek vele, nem adhatnak utasításokat pedig a termelés fokozása azt igen gyakran megkívánja.

Gábris Sándor frontmester.

Műszakonként három raboltfa

— Az első negyedévben egy csille helyett kettővel adunk többet naponta — tették meg közös vállalásukat a Ferenc-bánya 70-es frontján dolgozó Guzski József és Földi Tibor sztahanovista vágórok. Mindketten érezték, hogy az adott szó az eddigieknél jobb munkára kötelezi őket, s már az év első napján harcba indultak annak valóra váltásáért. A munkaidő minden percének kihasználásán túl a műszakonkénti há-

rom darab raboltfa felhasználása, az első dekádiban 152,1, a második dekád első hat műszakjában pedig 160 százalékos eléréséhez segítette őket. Műszakonként a terv 11,5 csille szén kitermelését követeli meg tőlük. Ok azonban gyakran 5—6 csillével is többet adnak. Fogadalmukat becsületesen teljesítik. Például mutatnak, nemcsak a 70-es front, hanem bányáink valamennyi dolgozójának, érdemes őket követni.

Az új vezetőség segíti a technika fejlődését

Eredményes volt a hó eleje az Aknamélyítő Vállalatnál. Január 5-én termelési értekezletet, 8-án pedig vezetőségválasztó taggyűlést tartottak. Ezt követően az ujonnan választott pártvezetőség, sztahanovista, műszaki fejlesztési ankétot tartott.

Még csak néhány nap telt el, de az ankétban elhangzott javaslatok gyakorlatban már a termelékenység növelésében mutatkoznak meg. A TH. gyűrűs biztosítással az S. II. akna északi siklójában nemrég 6 méteres lemaradás volt. A javaslatok végrehajtása, ezt az adósságot jelentősen csökkentették. Ugyancsak most vezették be az északi alap-

közlén a „rövidfogású” munkamódszert, ami által jelentősen meggyorsult az előrehaladás. Bálint, Makó, Gáspár brigádok erre a hónapra terükön felül még 8 métert vállaltak az új munkamódszer alkalmazásával.

Néhány példa, ami igazolja, hogy az Aknamélyítő Vállalatnál szívügyünknek tekintik az új technika alkalmazását. Az ujonnan választott pártvezetőség — a KV. határozatainak megfelelően — élenjárója ennek a harcnak. És ezzel nyújt legeredményesebben segítséget a termelékenység emeléséhez a vállalat tervének teljesítéséhez.